

ACTA DE LA REUNIÓ SOBRE LA PROTECCIÓ I DEFENSA DELS MENORS EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT

Es reuneix de forma presencial el dilluns setze de setembre de dos mil vint-i-quatre a les 16:30h, Taula de Treball per avançar en la protecció i defensa dels drets dels NNA's, prèvia convocatòria duta a terme.

ASSISTENTS:

Marta Martínez i Gellida	Presidenta del CICAC
Esther Lopez Ferreras	Responsable del Grup de Treball de Infància del CICAC
Albert Sierra Vicens	Degà ICAGI
David Casellas Roca	Degà ICAM
Estela Martin Urbano	Degana ICAT
Pilar Tintoré	Advocada i presidenta de Secció d'Infància de l'ICAB
Xavier Abel	Magistrat especialista en drets de la infància
Joan Mayoral	Coordinador de l'estratègia Barnahus
Mercè Cartie	Responsable d'Assessorament tècnic en l'àmbit de Família de la Generalitat de Catalunya (EATAF)
Judit Monje	Cap d'Àrea Juridicoadministrativa i adopció internacional
María José Osuna Cerezo	Fiscal en Cap Tarragona
Carles MacCragh	C. DDHH i Degà emèrit ICAGi
Miguel Sánchez	Junta ICASBD i C. DDHH CICAC
Alicia Suárez	Junta ICAVOR i C. DDHH CICAC
Pere Teres	Degà emèrit ICA Mataró
Àngeles Montoya	Gerent CICAC
Humbert Lluch	Tècnic del TOAD
Imma Sañé	Responsable de DDHH

Presideix la reunió la presidenta del Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocacia de Catalunya i degana Marta Martínez i Gelida i la degana Esther Lopez Ferreras Responsable del Grup de Treball de Infància del CICAC

Secretària tècnica: Humbert Lluch i Imma Sañé (CICAC).

La degana Marta Martínez dona la benvinguda a les persones assistents i es procedeix a tractar els punts de l'ordre del dia.

1. Presentació de les persones participants.

Cada participant en la Taula procedeix a presentar-se i explicar breument la seva experiència professional en l'àmbit de menors.

2. Posada en comú d'inquietuds i propostes de defensa dels NNA'S

La degana Marta Martínez i Gelida exposa diferents temes a debatre perquè les diferents persones integrants de la Taula expressin les seves opinions al respecte, en aquest sentit, es van discutir els següents punts:

2.1. Especialització dels operadors jurídics en la matèria de protecció i defensa dels menors

La Taula debat la importància que els tots els operadors jurídics implicats en un procediment de desemparament, rebin formació especialitzada per poder dur a terme les seves funcions coneixent perfectament els límits i les tasques propis i de la resta d'òrgans implicats. Això evitaria confusions i malentesos entre els actors participants dintre d'un procediment de desemparament.

En aquest sentit, la Taula en el seu conjunt veu positiu que els NNA immersos en un procediment de desemparament tinguessin com a referència un sol advocat/da especialitzat en infància que l'assistís tant en el procediment administratiu, com en el judicial. Per això seria necessari la formació específica en ambdues matèries.

Es debat l'essencialitat de que qualsevol menor en situació de vulnerabilitat tingui accés gratuït a un advocat/da especialitzat que el representi durant el procediment.

Hi ha acord entre tots els actors representats a la taula de la importància que qualsevol NNA hauria de tenir representant legal tant en el procediment administratiu com en el judicial. Es considera que la intervenció lletrada hauria de ser prescriptiva en el procediment administratiu i estar coberta per l'AJG.

S'obre la porta des del departament de Justícia a poder pactar una excepció en les designes del TO per poder incloure les assistències a menors en procediments de desemparament en el tràmit administratiu, valorant la seva situació d'especial vulnerabilitat. En aquests casos el sistema de protecció hauria d'informar als col·legis que s'inicia un procediment. S'hauria de definir a través de quin mecanisme l'administració contactaria el col·legi de l'advocacia pertinent.

2.2. Acceleració de la desinstitucionalització de menors

Posteriorment la Taula va debatre la urgència d'avançar cap a un model de protecció centrat en el menor com a eix principal i vertebrador, en línia amb les recomanacions d'informes com el del Comitè dels Drets del Nen de l'ONU. Subratllant que la desinstitucionalització del menor quan aquest accedeix a un procediment de desemparament ha de prioritzar-se, assegurant que l'acolliment familiar sigui la primera opció, especialment per a menors de poca edat. Per aquest motiu és prioritari augmentar els recursos destinats al suport familiar i a l'acolliment familiar.

També hi ha acord en que hi hauria d'haver un control judicial de la declaració de desemparament dels NNA. Es posa èmfasi en aquells casos en els quals el desemparament ve motivat per causes que poden generar més dubtes com la negligència, la desatenció o la imprudència).

2.3. Projecte Barnahus

El Projecte Barnahus, va ser debatut com a model eficaç per a evitar la revictimització del menor víctima de violència, però tot i que el model ja ha estat implementat a Catalunya, aquest continua desconegut per a la majoria d'operadors jurídics.

2.4. Interès superior del menor

La Taula va debatre que el principi de l'interès superior del menor ha de ser l'eix central de qualsevol actuació judicial o administrativa relacionada amb menors, tal com l'exigeix la Convenció dels Drets del Nen, i a més a més aquest principi ha d'aterrar-se en cada cas concret, evitant generalitzacions que puguin comprometre la protecció efectiva dels menors. Per aquest motiu es necessari reforçar el marc legal per a garantir que l'interès superior del menor prevalgui en totes les decisions i actuacions.

2.4. Jutjats encarregats

La taula va debatre sobre quins havien de ser els Jutjats encarregats de tractar els procediments de desemparament, com per exemple el Jutjat de menors, però per assolir una protecció integral dels menors seria necessària dotar a la Justícia d'uns Jutjats especialitzats i que tinguessin en el centre la perspectiva d'infància alhora d'abordar els diferents procediments judicials. Fet però que no suposés allunyar la justícia de la població i situar-los únicament en els capials de província. L'especialització no pot anar en detriment de la proximitat de la justícia de la ciutadania.

En aquest sentit i per concloure la Taula, la degana va emplaçar als presents a una nova reunió on es sintetitzaran les diferents propostes recollides i s'entregaran als membres de la taula per a la seva revisió.

La reunió finalitza a les dinou hores (19:00).